

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/122/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317207487
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8317207487.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobkyne: L. P., L. E. R. XX, R., proti žalovanému: N. C., I. XXX/
X, P., XXX XX E., Q.:XXX XX XXX Č.Á. B. o neplatnosť Ú. P. Č..XXXXXX A. Y.F. P. I. A. Y. Z. W. P. taktó

rozhodol:

I. Súd určuje, že C. W. P. Č.. XXXXXX uzavretá dňa 18.05.2016 medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom ako aj na nej závislá Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 18.05.2016 je n e p l a t n á.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 250.- Eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd zrušuje uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu Vranov nad Topľou spisová značka 10Csp/122/2017-31 zo dňa 23.10.2017.

IV. Žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 01.12.2017 domáhala vydania rozhodnutia , ktorým by súd učil, že Zmluva o úvere Č..XXXXXX zo dňa 18.05.2016 je neplatná a zaviazal žalovanú vydať žalobkyni z Úverovej zmluvy Č. XXXXXX zo dňa 18.05.2016 bezdôvodné obohatenie vo výške 250 eur. Žalobu odôvodnila skutočnosťou, že dňa 18.05.2016 uzatvorila so spoločnosťou N., A..C. . I. XX, XXX XX E.. Q.: XX XXX XXX, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa vložka č. 6121/B. ktorá sa 14.11.2016 zlúčila so spoločnosťou N. C., C. C. I.F. G., Y. N., XXX XX I. X, Č. B. Zmluvu o pôžičke č. XXXXXX na sumu 350 eur, ktorú elektronicky podpísala, ako aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a predzmluvné dokumenty. Žalobkyňa uviedla, že nepodpísala žiadnu Dohodu o zrážkach. Táto bola vsunutá medzi ostatné dokumenty ako nekalá praktika. Pôžičku v sume uhradila žalobkyňa celkovo vo výške 600 eur. Žalobkyňa v žalobe ďalej uviedla, že žalovaná spoločnosť v iných súdnych konaniach, žiada vrátenie istiny a ročného úroku vo výške 5,25%, nie denného, ako jej to píše, čo v jej prípade, keby pôžičku neuhradila je 18,375 eur. Ide preto o úžeru a nekalé praktiky danej spoločnosti, že žiada denný úrok vo výške 0,15 % a v súdnom konaní žiadajú ročný 5,25 % úrok, čo sa jej netýka, keďže pôžičku preplatila, nie uhradila. Žalovaná uviedla, že je úžera aby za 350 eur uhradila sumu 600 eur a ešte od nej žalovaná žiada doplatiť sumu 677.02 eur k 21.06.2017 a táto suma stále rastie. Právny predchodca žalovaného so žalobkyňou uzavrel spotrebiteľský úver, kde v čase uzatvorenia Zmluvy voči nemu postupoval bez odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa svoje nároky opiera aj o ciele európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľov nezaväzovali (najmä Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Žalobkyňa uviedla, Úverová zmluva č. 488371 zo dňa 18.05.2016 bola

podľa žalobkyne vopred pripravená v neprospech žalobkyne, ktorá nemohla ovplyvniť jednotlivé zmluvné ustanovenia. v dôsledku čoho bola nútená podpísať celý obsah Zmluvy, ako aj ostatné jej dodatky. Žalobkyňa považuje za nepredstaviteľné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. V tejto súvislosti poukazuje na to, že je povinnosťou členských štátov EÚ a ich orgánov, aby naplnili cieľ čl. 6 ods. 1 smernice a zabezpečili ratio legis smernice, aby nekalé podmienky spotrebiteľov nezaväzovali, to osobitne platí, ak zmluva obsahuje značné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ich existencia nie je pre spotrebiteľa možná a účelná. V tomto prípade je povolaným orgánom štátu súd, ktorý prihladne na eurokonformný výklad európskeho spotrebiteľského práva. Navyše výklad v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv musí byť vždy v prospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 OZ). Neprijateľnosť zmluvných podmienok a jeho dôsledky podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS musí súd vyhodnotiť so zreteľom na čl. 4 ods. 1 tejto smernice, podľa ktorého: „1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Teda pri hodnotení neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve o úvere, musí súd prihladnúť najmä na okolnosť, že podmienky predformulovávajú profesionál - žalovaný, ktorý má povinnosť odbornej starostlivosti, a tiež na okolnosť, že spotrebiteľ bol vo finančnej tiesni. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala aj na Rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie. Inšpektorát SOI so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj zo dňa 08.07.2013 číslo P/157/2/2013. Úverová zmluva č. 4888371 zo dňa 1 8.05.2016 obsahuje podľa názoru žalobkyne ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Okrem toho sa obe zmluvy priečia dobrým mravom, čím sú od počiatku absolútne neplatné. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto žalobkyňa žiada vydať bezdôvodné obohatenie, o ktoré sa žalovaný obohatil nezákonnými poplatkami formou predĺženia zmluvy a zmluvných pokút. Do dnešného dňa žalobkyňa uhradila žalovanému celkovo sumu vo výške 600,00 eur, pričom výška poskytnutého úveru bola 350 eur, teda suma 250 eur predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia, ktorého vydania sa od žalovaného v tomto konaní domáha.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o pôžičke č. 4888371 zo dňa 18.05.2016 spolu s spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou, a všeobecnými obchodnými podmienkami platnými k 15.03.2016, Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 18.05.2016 a zistil tento skutkový stav veci:

4. Zo zmluvy o úvere Č..XXXXXX, ktorú uzavreli žalobkyňa ako dlžník a žalovaná ako veriteľ vyplýva, že žalovaná poskytla žalobkyňi úver v sume 450 eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť žalovanej sumu vo výške 450 eur dňa 15.06.2016. Odmena za poskytnutie úveru predstavovala sumu 100 eur. RPMN predstavovala 2430.96%. Zmluva bola uzatvorená dňa 18.05.2016. Uvedenú zmluvu uzavreli podľa § 2390 a nasl. zák. č. 89/2012 Sb. Občiansky zákoník a zák.č. 145/2010 Sb. O spotrebiteľskom úvere

5. Podľa čl. 1 zmluvy na základe žiadosti spotrebiteľa sa touto zmluvou zaväzuje veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi za podmienok stanovených v zmluve peňažné prostriedky ako bezúčelovú pôžičku a spotrebiteľ sa zaväzuje pôžičku vrátiť a zaplatiť veriteľovi odmenu ako poplatok za poskytnutí pôžičky a prípadne ďalšie platby, ktoré podľa zmluvy súvisia s pôžičkou a to ku dňu splatnosti pôžičky na bankový účet veriteľa.

6. Podľa bodu IV. Zmluvy veriteľ je oprávnený požadovať paušálnu náhradu spojenú s upomienkou vo výške 3 eur za každú odoslanú upomienku.

7. Z dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmoch uzatvorenej podľa § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákoník po prehlásení, že sú spôsobilí na právne úkony, uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. 1. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX zaviazal, že poskytnutý úver vo výške 350 € vráti aj spolu s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 100 €, t.j. spolu vo výške 450 €. Predmetnú sumu sa zaviazal splatiť do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru na účet spoločnosti N., A..C.. Zároveň sa v zmysle čl. 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, zaviazal, v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou dlhu, k úhrade zákonného úroku z

omeškania v sadzbe a určeného v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nariadením vlády SR č. 87/1995 Ž.z. v znení neskorších predpisov, k úhrade zmluvnej pokuty za omeškanie so splátkou úveru, a to vo výške 0,15 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania, a k úhrade zmluvnej pokuty paušálnej náhrady nákladov spojených s upomienkou vo výške 3 eur za každú zaslanú upomienku.

8. Zo všeobecných obchodných podmienok platných k 15.03.2016 čl. 04 04/ Podporná platnosť. Na úpravu vzťahov neupravených zmluvou ani VPPÚ sa použijú ustanovenia právneho poriadku Českej republiky, hlavne príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníku, a Zákona na ochranu spotrebiteľa.

9. Z prehľadu prijatých platieb ku dňu 09.11.2016 vyplýva, že žalobkyňa uhradila žalovanej sumu 600 eur.

10. V zmysle Oddielu 4 - Právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv, článok 17 bod 1. písm. b) Nariadenia Rady (ES) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bodu 5, ak ide o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkolvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru.

11. Spotrebiteľ môže žalovať druhého účastníka zmluvy buď na súdoch členského štátu, v ktorom má tento účastník bydlisko, alebo - bez ohľadu na bydlisko druhého účastníka - na súdoch podľa miesta bydliska spotrebiteľa. Druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. (článok 18 bod 1., 2. nariadenia).

12. V zmysle citovaných ustanovení nariadenia je zrejmé, že v danej veci vzhľadom na bydlisko žalovaného na území Slovenskej republiky je daná právomoc súdov Slovenskej republiky.

13. V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady ES č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I.) článku 4 „rozhodné právo pri absencii voľby“, bod prvý. písm. b/ pokiaľ nedošlo k voľbe rozhodného práva pre zmluvu a bez toho, aby boli dotknuté články 5 až 8, zmluva o poskytovaní služieb sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu poskytovateľa služieb.

14. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverových zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. podľa § 39 a) Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

20. Podľa § 41 a) ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovoliavať voči účastníkov, ktorý ho považoval za nezastretý.

20. Podľa § 3 ods. 3 zákona NR SR č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

23. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

24. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatvárala žalovaná ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalovanou bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to,

že tým, že by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobkyne ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

25. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

26. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

27. Zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

28. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

29. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

31. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=15.03.2016>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

32.V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a. zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s) y) a aa) § 10 ods. 1,

b. je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

33. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

34. Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

35. Podľa ustanovenia § 337 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

36. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

37. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

38. Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona. Žalovaný je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalobca bol v daných prípadoch spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluvy uzavreté medzi stranami sporu majú charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z., musia obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

39. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou - typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

40. Žalovaná si uplatnila žalovaný nárok ako bezdôvodné obohatenie, ktoré malo vzniknúť na strane žalovaného z titulu prijatia plnenia na základe uzavretej zmluvy o úvere č.488371. Svojou povahou ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. o spotrebiteľských úveroch, pričom podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. V zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva musí mať písomnú formu a musí mať zákonné náležitosti tak, ako predpokladá § 9 ods. 2 tohto zákona. Súd v konaní zistil, že úverová zmluva nemá všetky zákonom vyžadované náležitosti.

41. Bezodôvodné obohatenie teda predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na koho úkor sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Ak tento dlh (povinnosť vydať bezodôvodné obohatenie) nespočíva v povinnosti vydať vec, ale v platobnej povinnosti, je nepochybne, že ide o dlh peňažný, s ktorého riadnym a včasným nesplnením spája ustanovenie § 517 OZ nepriaznivý dôsledok vzniku omeškania na strane dlžníka s právom veriteľa požadovať okrem plnenia aj úroky z omeškania (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 29. marca 2001, sp. zn. 25 Cdo 2895/99)

42. Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že žalovaný na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalobkyni finančné prostriedky vo výške 350 eur a žalobkyňa sa zaviazala poskytnutý úver žalobcovi splatiť v deň splatnosti t.j. 15.06.2016.

43. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu uhradil finančné prostriedky vo výške 600 eur.

44. Súd vyhovel žalobe preto, že zmluva o zápujčce je absolútne neplatná z dôvodu, že ide o simulovaný právny úkon. Smlouva o zápujčce sa totiž rovná v slovenčine zmluve o výpožičke nie je to ani zmluva o pôžičke je to zmluva o výpožičke. Týmto chcel žalobca obísť spotrebiteľský právny vzťah, že malo ísť len o vypožičanie sumy 350 eur a zato sa mala žalovaná zaviazat' im poskytnúť odmenu 100 eur, teda nie úrok ale odmenu. Ide o skrytý úrok a ide o simulovaný právny vzťah. Pri odstretí simulovaného právneho úkonu je jasné, že ide o zmluvu o pôžičke a o spotrebiteľskú zmluvu o spotrebiteľský úver pri konštatovaní odmeny 100.-€ za pôžičku 350.-€ na jeden mesiac je možné konštatovať, že je dohodnutý úrok 28,57% mesačne čo za rok predstavuje úrok 342% je to v hrubom rozpore s dobrými mravmi a je to úžera. V dohode o zrážkach sa uvádza aj 15%nú dennú sankciu za omeškanie to je v dohode o zrážkach zo mzdy na čl. 42,015% denne za každý deň omeškania zmluvná pokuta, upomienky atď. toto všetko je v rozpore s dobrými mravmi a ide o úžeru.

45. Žalobkyňa síce v podanej žalobe nežiadala alebo nenavrhol vyhlásiť dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú tak ako jej to uložil súd v neodkladnom opatrení avšak táto dohoda o zrážkach zo mzdy ako vyplývajú z jej obsahu je v zmysle §52a ods. 2 v spotrebiteľskej zmluve viazaná na samotnú zmluvu o zápujčce a preto podľa druhej vety citovaného ustanovenia je rovnako vyhlásená za neplatnú ako závislá zmluva. Súd teda neide podľa petitu nad návrh ale iba dopĺňa obsah podaného návrhu. V zmysle toho všetkého je zrejmé, že z tohto úveru z neplatnej úverovej alebo pôžičkovej zmluvy zo spotrebiteľského úveru žalobkyňa tento úver preplatila o 250 eur nakoľko ako aj vyplýva z dôkazu, ktorý predložila a to z výpisu z účtu k podanej žalobe na tento úver zaplatila žalobcovi 600 eur to znamená, že 250 eur mu zaplatila bez právneho titulu no prísne vzato by to mohlo byť aj tých zvyšných 350 eur, že zmluva je neplatná, zaplatila mu to z neplatného právneho titulu, preto má na jeho vrátenie.

46. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Žalobkyňa bola v súdnom konaní úspešná, v celom rozsahu a preto jej súd priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

49. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 základných princípov CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu žiadne trovy žalovanej nevyplývajú, súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.